

Dokument z posiedzenia

B9-0176/2021

8.3.2021

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

zgodnie z art. 132 ust. 2 Regulaminu

w sprawie konfliktu w Syrii dziesięć lat po wybuchu powstania (2021/2576(RSP))

Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Saskia Bricmont, Francisco Guerreiro, Rosa D'Amato, Mounir Satouri, Ernest Urtasun, Erik Marquardt, Bronis Ropé, Ignazio Corrao, Alviina Alametsä, Margrete Auken, Jordi Solé, Tineke Strik
w imieniu grupy Verts/ALE

B9-0176/2021

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie konfliktu w Syrii dziesięć lat po wybuchu powstania (2021/2576(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Syrii, w szczególności rezolucję z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie sytuacji w Syrii¹, rezolucję z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie strategii UE na rzecz Syrii² oraz rezolucję z dnia 24 października 2019 r. w sprawie tureckiej interwencji wojskowej w północno-wschodniej Syrii i jej skutków³,
- uwzględniając oświadczenia prasowe Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 8 lutego 2021 r. pt. „Unia Europejska gospodarzem V brukselskiej konferencji w sprawie Syrii” oraz z dnia 16 stycznia 2021 r. pt. „Syria: dodanie nazwiska nowego ministra spraw zagranicznych do listy osób objętych unijnymi sankcjami”,
- uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Syrii,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Syrii, w tym konkluzje z dnia 14 października 2019 r. w sprawie północno-wschodniej Syrii i z dnia 3 kwietnia 2017 r., w których przyjęto strategię UE dotyczącą Syrii,
- uwzględniając najnowsze sprawozdania powołanej przez Radę Praw Człowieka ONZ Niezależnej Międzynarodowej Komisji Dochodzeniowej w sprawie Syryjskiej Republiki Arabskiej, w szczególności sprawozdania z 2 marca i 21 stycznia 2021 r. oraz z 15 września, 7 lipca i 2 marca 2020 r.,
- uwzględniając komunikaty prasowe Rady Praw Człowieka z 1 marca 2021 r. pt. „Disappearance and detention to suppress dissent a hallmark of a decade of conflict in Syria” [Zaginięcia i zatrzymywanie w celu tłumienia sprzeciwu – właściwość dekady konfliktu w Syrii], z dnia 18 lutego 2021 r. pt. „„Military solutions” in Syria have led to a decade of death, denial, and destruction” [„Rozwiązania wojskowe” w Syrii doprowadziły do dekady śmierci, negowania i destrukcji], z 15 września 2020 r. pt. „Niezależna Międzynarodowa Komisja Dochodzeniowa w sprawie Syrii: Wszystkie ręce splamione – za liniami frontu i poza nagłówkami uzbrojeni uczestnicy konfliktu w dalszym ciągu poddają ludność cywilną przerażającym i coraz bardziej ukierunkowanym nadużyciom”, z 7 lipca 2020 r. pt. „Rampant human rights violations and war crimes as war-torn Idlib faces the pandemic: UN Syria Commission of Inquiry report” [Szerzące się naruszenia praw człowieka i zbrodnie wojenne, podczas gdy pustoszona przez wojnę prowincja Idlib stoi w obliczu pandemii – sprawozdanie

¹ Dz.U. C 162 z 10.5.2019, s. 119.

² Dz.U. C 307 z 30.8.2018, s. 117.

³ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0049.

Międzynarodowej Komisji Dochodzeniowej w sprawie Syrii] oraz z 28 marca 2020 r. pt. „UN Commission of Inquiry on Syria: As global pandemic reaches Syria, fighting must stop and urgent steps taken to prevent an even greater tragedy” [Niezależna Międzynarodowa Komisja Dochodzeniowa w sprawie Syrii: Z chwilą dotarcia pandemii do Syrii walki muszą ustać i należy podjąć pilne działania, aby zapobiec jeszcze większej tragedii],

- uwzględniając odpowiednie rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Syrii, w szczególności rezolucje nr 2533 (2020), 2504 (2020), 2449 (2018), 2401 (2018), 2393 (2017), 2254 (2015) i 2139 (2014),
- uwzględniając przyjęte przez Komitet Praw Dziecka ONZ uwagi końcowe z dnia 6 marca 2019 r. dotyczące piątego sprawozdania okresowego Syryjskiej Republiki Arabskiej,
- uwzględniając oświadczenie UNICEF-u z dnia 28 lutego 2021 r. w sprawie bezpiecznej reintegracji i repatriacji wszystkich dzieci w obozie Al-Hol i w północno-wschodniej Syrii oraz sprawozdanie UNICEF-u z dnia 2 lutego 2021 r. na temat sytuacji humanitarnej na całym terytorium Syrii w 2020 r.,
- uwzględniając decyzję przyjętą przez Komitet na mocy Protokołu fakultatywnego do Konwencji o prawach dziecka w sprawie procedury składania zawiadomień, dotyczącą zawiadomień nr 79/2019 i nr 109/2019 z dnia 2 listopada 2020 r., wzywającą Francję do podjęcia środków dyplomatycznych niezbędnych do zapewnienia ochrony prawa do życia i integralności dzieci, w tym dostępu do wszelkiej opieki medycznej, jakiej mogą potrzebować,
- uwzględniając aktualizację sytuacji żywnościowej w Syrii z marca 2020 r. przeprowadzoną przez Światowy Program Żywnościowy (WFP) oraz apel WFP z dnia 19 lutego 2021 r. o natychmiastową pomoc, skierowany do Lotniczej Służby Humanitarnej Narodów Zjednoczonych,
- uwzględniając najnowsze sprawozdania Biura ONZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej, zwłaszcza z 2 marca 2021 r. i z 17 lutego 2021 r.,
- uwzględniając instrumenty ONZ dotyczące praw człowieka, których Syria jest państwem-stroną, w tym Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania,
- uwzględniając konwencje genewskie z 1949 r. i protokoły dodatkowe do nich,
- uwzględniając komunikat z Genewy z dnia 30 czerwca 2012 r.,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 71/248 z 21 grudnia 2016 r. ustanawiającą międzynarodowy, bezstronny i niezależny mechanizm (IIIM) wspomagający prowadzenie dochodzeń i postępowań karnych w sprawie osób odpowiedzialnych na mocy prawa międzynarodowego za najpoważniejsze zbrodnie popełnione w Syryjskiej Republice Arabskiej od marca 2011 r.,
- uwzględniając statut rzymski Międzynarodowego Trybunału Karnego,

- uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że wojna w Syrii stała się jedną z najpoważniejszych katastrof humanitarnych w najnowszej historii i wciąż ma dramatyczne skutki dla obywateli tego kraju; mając na uwadze, że konflikt ten, podsycany i pogłębiany przez podmioty zewnętrzne, nadal ma destabilizujący wpływ nie tylko na ogarnięty konflikt region, ale i na dalsze obszary;
- B. mając na uwadze, że u progu jedenastego roku nieprzerwanego konfliktu zbrojnego życie straciło już ponad 400 000 osób, głównie cywilów, oraz mając na uwadze, że Syryjczycy doświadczyli szeroko zakrojonych bombardowań lotniczych gęsto zaludnionych obszarów, zostali poddani atakom bronią chemiczną i współczesnym oblężeniom, których sprawcy celowo stosowali wobec ludności blokadę głodową na wzór metod średniowiecznych;
- C. mając na uwadze, że wszystkie strony konfliktu, w tym siły rządowe, antyrządowe ugrupowania zbrojne oraz umieszczone w wykazie ONZ organizacje terrorystyczne Hay'at Tahrir al-Sham i Daisz dopuściły się zbrodni, łamania i naruszeń praw człowieka, jednoznacznych ze zbrodniami przeciwko ludzkości i zbrodniami wojennymi, w tym egzekucji pozasądowych, tortur i brutalnego traktowania, wymuszonych zaginięć, masowych i arbitralnych aresztowań, ukierunkowanych i masowych ataków na ludność cywilną, zbiorowych kar, ataków na personel medyczny oraz odmowy dostępu do żywności i wody; mając na uwadze, że na mocy prawa międzynarodowego walczące strony są zobowiązane do podjęcia odpowiednich środków, by chronić ludność i infrastrukturę cywilną;
- D. mając na uwadze, że zanim konflikt się rozpoczął, ludność Syryjskiej Republiki Arabskiej liczyła według szacunków ponad 22 mln osób; mając na uwadze, że do dnia 7 stycznia 2021 r. przesiedlono ponad 11,5 mln osób – około połowę przedwojennej liczby ludności – z czego 6,2 mln osób zostało wewnątrznie przesiedlonych, a 5,3 mln osób zostało zarejestrowanych jako uchodźcy, głównie w krajach sąsiadujących, ale także w coraz większym stopniu w światowej diasporze;
- E. mając na uwadze, że liczba osób wewnątrznie przesiedlonych (IDP) utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie, przy stałym napływie osób nowo przesiedlonych; mając na uwadze, że zima, a następnie powódzie, które dotknęły około 121 000 osób w 304 ośrodkach dla IDP w północno-zachodniej Syrii, dodatkowo zwiększyły rozmiar cierpienia ludności, która już i tak znajdowała się w niezwykle trudnej sytuacji;
- F. mając na uwadze, że różne rodzaje broni i systemów uzbrojenia były wykorzystywane do zabijania i okaleczenia cywilów oraz popełniania zbrodni międzynarodowych, w tym broni improwizowanej oraz broni, która została wyprodukowana w państwach trzecich i była sprzedawana lub dostarczana stronom konfliktu, i przyspieszyły pogorszenie ogólnej sytuacji w zakresie praw człowieka w Syrii; mając na uwadze, że art. 1 wspólny dla czterech konwencji genewskich zobowiązuje państwa do powstrzymania się od zachęcania innych stron do popełniania naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego, w tym przez zapewnianie finansowania i broni, a także od wspierania lub wspomaganie tych stron;
- G. mając na uwadze, że konflikt miał szczególnie poważny wpływ na życie i prawa

człowieka dzieci w Syrii, z których wiele poniosło śmierć czy padło ofiarą zatrzymania, tortur, w tym gwałtów i niewolnictwa seksualnego, przymusowego werbowania w celu bezpośredniego udziału w działaniach wojennych; mając na uwadze, że ponad 2,6 mln dziewcząt i chłopców zostało wewnętrznie przesiedlonych ze swoich domów oraz mając na uwadze, że zdrowie psychiczne wielu syryjskich dzieci jest i będzie poważnie nadszarpnięte z uwagi na niewiarygodną brutalność konfliktu; mając na uwadze, że niezdolność dzieci w Syrii do uzyskania rejestracji urodzenia i dokumentów tożsamości naraża dzieci syryjskie na ryzyko bezpaństwowości; mając na uwadze, że miliony dzieci od lat nie mają dostępu do nauki, a obecnie 2,8 mln dzieci nie uczęszcza do szkoły;

- H. mając na uwadze, że 80 % Syryjczyków żyje poniżej granicy ubóstwa, a 6,1 mln pozostaje bez pracy lub szkoły; mając na uwadze, że kryzys finansowy w sąsiednim Libanie i wynikający z niego kryzys walutowy i bezprecedensowa deprecjacja waluty krajowej w połączeniu ze skutkami pandemii COVID-19 jeszcze bardziej pogorszyły perspektywy gospodarcze i doprowadziły do braku bezpieczeństwa żywnościowego w przypadku ponad 9,3 mln Syryjczyków; mając na uwadze, że ponad 11,1 mln osób w Syrii nadal potrzebuje pomocy humanitarnej; mając na uwadze, że UE jest największym darczyńcą pomocy humanitarnej w Syrii i krajach ościennych, a od początku kryzysu przeznaczyła ponad 20 mld EUR na pomoc humanitarną, rozwojową, gospodarczą oraz na wsparcie na rzecz stabilizacji;
- I. mając na uwadze, że oprócz szkód gospodarczych związanych z konfliktem jednostronne środki przymusu stosowane przez administrację USA wobec Syryjskiej Republiki Arabskiej, a także ograniczenia nałożone przez rząd Syrii na dostawy pomocy humanitarnej na obszarach znajdujących się pod kontrolą rządu wzmogły wyniszczenie gospodarcze, którego konsekwencje ponosi ludność cywilna; mając na uwadze, że na niektórych obszarach skutki jednostronnych sankcji i innych ograniczeń jeszcze bardziej osłabiły zdolność podmiotów humanitarnych do udzielania pomocy ze względu na wzrost cen i ograniczenie dostępności kluczowych produktów na rynkach lokalnych;
- J. mając na uwadze, że połączenie celowych ataków na placówki medyczne, szpitale i pracowników medycznych przez siły rządowe, przypadkowych szkód w takich placówkach, oraz ucieczki pracowników służby zdrowia dodatkowo zagroziło dostępowi do opieki zdrowotnej; mając na uwadze, że pandemia COVID-19 jeszcze bardziej naraziła na zagrożenia ludność Syrii znajdującą się już w trudnej sytuacji;
- K. mając na uwadze, że według najnowszej publicznej aktualizacji z 2016 r. w ramach Programu Narodów Zjednoczonych ds. Osiedli Ludzkich liczba zniszczonych mieszkań w miastach syryjskich wyniosła 760 000, a także mając na uwadze, że w 2017 r. Bank Światowy oszacował, że 7 % zasobów mieszkaniowych zostało zniszczonych, a 20 % uszkodzonych; mając na uwadze, że cierpiącym już z powodu przesiedleń i zniszczeń Syryjczykom stale odmawia się też powrotu do miejsc pochodzenia, w dużej mierze z powodu ograniczeń dostępu nałożonych przez rząd i obaw przed aresztowaniem na obszarach ponownie zdobytych, a wcześniej oblężonych, w szczególności w Damaszku, Darze, Al-Kunajtirze, Hims, Hamie i Aleppo, a także na obszarach kontrolowanych przez Syryjskie Siły Narodowe i Syryjskie Siły Demokratyczne w północno-wschodniej Syrii;

- L. mając na uwadze, że brak bezpieczeństwa mieszkań, gruntów i praw własności dla milionów dotkniętych tym problemem Syryjczyków został dodatkowo umyślnie spotęgowany przyjmowanymi od 2011 r. przepisami, strategiami politycznymi i praktykami, w tym ostatnią zmianą ustawodawczą wprowadzoną przez rząd, nakładającą karę grzywny w wysokości 8000 USD lub utraty własności na osoby, które nie odbyły służby wojskowej przed ukończeniem 43 roku życia; mając na uwadze, że wskazuje to na systematyczny nacisk na reorganizację zarządzania prawami własności w Syrii, a jednocześnie budzi obawy co do zdolności wszystkich Syryjczyków mających interesy własnościowe, zwłaszcza przesiedleńców i uchodźców, do zabezpieczenia ich praw;
- M. mając na uwadze, że wpływ konfliktu na ludność cywilną jest głęboko zróżnicowany ze względu na płeć, gdzie kobiety i dziewczęta nieproporcjonalnie ucierpiały i padły ofiarą z wielu przyczyn, w tym ograniczeń swobody przemieszczania się i gwałtów, wykorzystywania seksualnego i systematycznej dyskryminacji;
- N. mając na uwadze, że kilka obozów dla wysiedleńców, takich jak Al-Hol i Roj, stało się obozami detencyjnymi, w których dziesiątki tysięcy osób bezprawnie pozbawia się wolności bez perspektyw procesu sądowego w najbliższych latach, w tym cudzoziemki i ponad 22 000 dzieci cudzoziemców co najmniej 60 narodowości – w tym państw członkowskich UE – które utknęły w tych obozach ze względu na niechęć ich rządów, by ich repatriować; mając na uwadze, że Al-Hol jest największym obozem przesiedleńców w Syrii liczącym 62 000 mieszkańców, z czego 90 % stanowią kobiety i dzieci; mając na uwadze, że zdecydowana większość tych dzieci ma mniej niż pięć lat i cierpi na poważne schorzenia; mając na uwadze, że warunki panujące w obozach Al-Hol i Roj nadal są tragiczne, a sytuacja w zakresie bezpieczeństwa jest niezwykle niepokojąca; mając na uwadze, że jak wynika z ostatnich tragicznych incydentów w tym roku, w styczniu 20 osób zostało zamordowanych, a w lutym śmierć ponieśli jedna kobieta i troje dzieci, a co najmniej 20 osób zostało rannych w następstwie pożaru w obozie Al-Hol;
- O. mając na uwadze, że w wyroku w sprawie *Ruiz Zambrano* w 2011 r.⁴ Trybunał Sprawiedliwości UE stwierdził, że odmowa zezwolenia rodzicowi na pobyt wraz z dziećmi na terytorium europejskim pozbawiła dzieci ich prawa do obywatelstwa UE;
- P. mając na uwadze, że przez cały czas trwania konfliktu różne strony przeprowadziły szereg ataków na dziedzictwo kulturowe, łącznie ze zniszczeniami i grabieżą obiektów archeologicznych w rękach Daiszu, atakami Ahrar asz-Szam na cytadelę z XIII wieku w starym mieście Aleppo oraz wyburzaniem, grabieżą i zniszczeniami stanowisk archeologicznych oraz sanktuariów i grobów jazydów przez Syryjskie Narodowe Siły Zbrojne;
- Q. mając na uwadze, że pomimo utworzenia we wrześniu 2019 r. wspieranego przez ONZ Komitetu Konstytucyjnego Syrii (SCC), który dążył do zbliżenia stron w Syrii, dialog i wynegocjowane rozwiązania utknęły w martwym punkcie;

⁴ Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie C-34/09 *Gerardo Ruiz Zambrano przeciwko Office national de l'emploi (ONEm)*.

- R. mając na uwadze, że szereg podmiotów międzynarodowych, w tym Rosja, Stany Zjednoczone, Iran, Turcja, Katar i Izrael, nadal wywiera wpływ oraz wspomaga i wspiera walczące ze sobą strony w Syrii; mając na uwadze, że pomimo dalszego stosowania zawieszenia broni między Rosją a Turcją z marca 2020 r. w Syrii nadal działa pięć zagranicznych bojówek, a ryzyko eskalacji w regionie pozostaje wysokie; mając na uwadze, że chociaż żadne terytorium nie przeszło w inne ręce przez najdłuższy okres od wybuchu konfliktu, sytuacja na liniach frontu na północnym zachodzie pozostaje niestabilna, obie strony kontynuują ostrzał artyleryjski, pojawiają się doniesienia o ofiarach wśród ludności cywilnej i możliwa jest dalsza eskalacja; mając na uwadze, że nadal trwa ofensywa wojskowa, w tym regularne ataki wojskowe ze strony Izraela i ostatnie ataki powietrzne ze strony USA w dniu 25 lutego 2021 r., które uderzyły we wspierane przez Iran syryjskie bojówki, niszcząc wiele obiektów i według doniesień zabijając co najmniej 22 osoby;
- S. mając na uwadze, że według finansowanego przez UE sprawozdania Conflict Armament Research w sprawie broni Państwa Islamskiego⁵ znaczna część broni i amunicji była wielokrotnie eksportowana przez Bułgarię i Rumunię do Stanów Zjednoczonych i Arabii Saudyjskiej oraz w niektórych przypadkach przekazywana dalej niepaństwowym grupom w Syrii i Iraku, co stanowi bezpośrednie naruszenie konkretnych zobowiązań do niedokonywania ponownego wywozu; mając na uwadze, że w sprawozdaniu stwierdzono, iż z takich niedozwolonych dalszych transferów pochodziła „znaczna część broni i amunicji ISIS”; mając na uwadze, że powtarzające się i systematyczne dalsze transfery naruszają certyfikaty użytkownika końcowego; mając na uwadze, że na mocy kryterium siódmego prawnie wiążącego wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB w sprawie wywozu broni⁶ państwa członkowskie UE są zobowiązane uwzględniać te naruszenia zobowiązań w przyszłych decyzjach o wydaniu zezwolenia na wywóz;
- T. mając na uwadze, że w dniu 3 kwietnia 2017 r. Rada przyjęła strategię UE na rzecz Syrii, która określa sześć kluczowych celów: zakończenie wojny dzięki prawdziwym przemianom politycznym; promowanie konstruktywnych i pluralistycznych przemian; reagowanie na potrzeby humanitarne najbardziej poszkodowanych Syryjczyków; wspieranie demokracji, praw człowieka i wolności słowa dzięki wzmocnieniu syryjskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego; dążenie do rozliczenia za zbrodnie wojenne oraz wzmocnienie odporności ludności syryjskiej i społeczeństwa syryjskiego; mając na uwadze, że unijne środki ograniczające wobec rządu syryjskiego na podstawie art. 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej obowiązują od 2011 r.;
- U. mając na uwadze, że w dniach 29 i 30 marca 2021 r. w Brukseli odbędzie się konferencja ministerialna na temat wspierania przyszłości Syrii i regionu, która będzie miała na celu utrzymanie Syrii w centrum uwagi społeczności międzynarodowej;
1. wyraża najgłębsze zaniepokojenie przedłużającą się, trwającą dekadę wojną w Syrii, która charakteryzuje się zaangażowaniem z zewnątrz, fragmentacją wewnętrzną i

⁵ *Broń Państwa Islamskiego: trzyletnie dochodzenie w Iraku i Syrii*, grudzień 2017 r.

⁶ Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99.

nieprzerwanym cierpieniem cywilów i obywateli;

2. głęboko ubolewa z powodu braku postępów w kierunku politycznego rozwiązania konfliktu syryjskiego; przypomina, że trwałe rozwiązanie konfliktu nie może mieć charakteru wojskowego i wzywa wszystkie strony do pełnego przestrzegania rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ;
3. ponownie potępia w najostrejszych słowach okrucieństwa, zbrodnie wojenne i powszechne przypadki łamania praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego przez siły reżimu Baszara al-Assada przy wsparciu jego sojuszników, a także przez uzbrojone podmioty niepaństwowe; wzywa wszystkie strony do pilnego zaprzestania tych naruszeń i zapobiegania im; popiera zalecenia zawarte w niedawnym sprawozdaniu Niezależnej Międzynarodowej Komisji Dochodzeniowej w sprawie Syryjskiej Republiki Arabskiej, w tym zalecenie natychmiastowego uwolnienia wszystkich osób arbitralnie przetrzymywanych oraz dzieci, kobiet, osób z ułomnością, niepełnosprawnościami i osób starszych, a także wezwanie do umożliwienia niezależnego monitorowania ośrodków detencyjnych i bezwarunkowego dostępu niezależnych obserwatorów do wszystkich miejsc przetrzymywania oraz poprawy warunków;
4. wzywa do wsparcia ofiar cywilnych i osób, które przeżyły konflikt, a także ich rodzin, w tym wsparcia psychospołecznego, oraz do podjęcia starań na rzecz ułatwienia identyfikacji osób zaginionych; wzywa do utworzenia niezależnego mechanizmu z mandatem międzynarodowym do koordynowania i konsolidowania roszczeń dotyczących osób zaginionych, w tym osób, które padły ofiarą wymuszonych zaginięć; uważa, że zadaniem tego mechanizmu powinno być określenie elementów niezbędnych do sprawnego i skutecznego odnajdywania i identyfikowania osób zaginionych, pomoc w konsolidacji roszczeń złożonych w wielu różnych organizacjach pozarządowych i humanitarnych, a także koordynowanie rozmów ze stronami konfliktu w celu odnajdywania osób zaginionych lub ich szczątków, w tym osób pochowanych w masowych grobach;
5. jest zbulwersowany faktem, że pomimo wiedzy na wczesnym etapie o skali naruszeń popełnionych w Syrii wpływowe państwa trzecie obecne w tym kraju, choć popierają potrzebę znalezienia rozwiązania politycznego, jednocześnie pogłębiły swoje zaangażowanie wojskowe, uwypukliły umiędzynarodowienie konfliktu, zaopatrując walczące strony w pieniądze, bojowników i broń, bez względu na możliwe naruszenia; wzywa wszystkie państwa trzecie obecne w Syrii do natychmiastowego wycofania wojsk, przekazania wszystkich nielegalnie okupowanych terytoriów oraz do odegrania konstruktywnej roli w rozwiązaniu konfliktu;
6. potwierdza w tym kontekście stały nadrzędny charakter prowadzonego przez ONZ procesu genewskiego oraz popiera wysiłki specjalnego wysłannika ONZ na rzecz rzeczywistych przemian politycznych zgodnie z rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ; ponownie zwraca uwagę na znaczenie włączania kobiet w proces rozwiązania konfliktu zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325; podkreśla znaczenie wspierania prac popieranego przez ONZ Komitetu Konstytucyjnego Syrii (SCC) w celu zapewnienia trwałych pozytywnych zmian; wzywa UE i państwa członkowskie do wywierania nacisku na wszystkie strony, aby wykazały się zaangażowaniem na rzecz

SCC oraz by ustanowiły mechanizm monitorowania umożliwiający ONZ śledzenie wszelkich ewentualnych doniesień o groźbach lub prześladowaniach ze strony którejkolwiek ze stron wobec członków SCC;

7. podkreśla znaczenie włączenia syryjskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz wszystkich mniejszości etnicznych i religijnych do rozmów o przyszłości Syrii i jej strukturze zarządzania; zachęca wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji, aby zacieśnił współpracę z podmiotami regionalnymi i lokalnymi biorącymi udział w konflikcie oraz nasilił działania na rzecz znalezienia wspólnej płaszczyzny dla pokoju, aby móc rozpocząć dyskusje na temat przyszłości Syrii; podkreśla, że obywatele Syrii powinni mieć możliwość oceny własnych priorytetów i potrzeb w zakresie odbudowy, oraz wzywa UE i jej państwa członkowskie do przeznaczenia odpowiednich zasobów na analizy przeznaczone do tego celu, które będą zlokalizowane, dostosowane do kontekstu, uwzględniające kwestię płci i skoncentrowane na bezpieczeństwie ludzi; podkreśla, że na takie oceny nie może mieć wpływu reżim Baszara al-Assada i muszą one być od niego niezależne, oraz że powinny one zostać zakończone przed rozpoczęciem projektów;
8. z zadowoleniem przyjmuje położenie nacisku w unijnej strategii na rzecz Syrii na wspieranie odporności ludności syryjskiej; podkreśla, że syryjskie organizacje społeczeństwa obywatelskiego będą miały kluczowe znaczenie dla odbudowy spójności społecznej i kapitału społecznego, promowania pojednania i zapewniania podstawowych usług w Syrii; wzywa UE i państwa członkowskie, by zwiększyły wsparcie na rzecz budowania potencjału ludności syryjskiej i syryjskiego społeczeństwa obywatelskiego, w tym z udziałem i za pośrednictwem podmiotów wspierających prawa człowieka, równość (w tym równouprawnienie płci i prawa mniejszości), demokrację i upodmiotowienie, a także syryjskich uchodźców żyjących na wygnaniu w regionie lub w Europie; wzywa wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji, aby w ramach długoterminowego planowania reakcji w Syrii opracował solidną politykę należytej staranności w zakresie praw człowieka w odniesieniu do przyszłych interwencji związanych z odbudową w ścisłej współpracy z podmiotami syryjskiego społeczeństwa obywatelskiego, w tym ramy monitorowania zawierające odpowiednie wskaźniki dotyczące powszechnych standardów praw człowieka;
9. wzywa w związku z tym do zwiększenia wsparcia dla pokojowych i demokratycznych syryjskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka, w tym za pośrednictwem funduszu „Madad” i Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej; wzywa państwa członkowskie do dostarczenia praktycznego wsparcia przy wdrażaniu strategii UE na rzecz Syrii, która daje solidną i kompleksową podstawę do wzmożonych działań UE zarówno w fazie konfliktu, jak i po jego zakończeniu;
10. podkreśla, że zbliżająca się piąta konferencja w sprawie wspierania przyszłości Syrii stanowi dla UE i jej państw członkowskich kluczową okazję do przyjęcia i omówienia długoterminowej wizji zmian i trwałej stabilizacji w Syrii; podkreśla, że taka długoterminowa wizja powinna mieć na celu wzmocnienie odporności społeczeństwa syryjskiego, poprawę warunków życia i zapobieganie dalszej erozji usług publicznych poprzez skuteczniejsze ukierunkowanie pomocy humanitarnej dzięki podstawowym reformom, zniesienie niektórych sankcji sektorowych i wspieranie odbudowy

infrastruktury, w tym usług zdrowotnych i edukacji, w całym kraju, przy jednoczesnym szybkim zwiększeniu wsparcia dla ścigania zbrodni wojennych, poważnych naruszeń praw człowieka i stosowania broni zakazanej na szczeblu międzynarodowym;

11. jest głęboko zaniepokojony pogarszającą się sytuacją humanitarną w tym kraju, gdzie 60 % ludności, czyli 12,4 mln osób, nie ma regularnego dostępu do wystarczającej ilości bezpiecznej i bogatej w składniki odżywcze żywności, a ponad 500 000 dzieci poniżej piątego roku życia cierpi na skutki zahamowania wzrostu; wzywa UE i jej państwa członkowskie do uwzględnienia źródeł utrzymania i środków pieniężnych w strategicznych priorytetach darczyńców, aby umożliwić samowystarczalność i zapewnić, by finansowanie pomocy humanitarnej w Syrii odpowiadało potrzebom w zakresie odporności i odbudowy;
12. podkreśla, że ponad 11,1 mln osób w Syrii nadal potrzebuje pomocy humanitarnej; przypomina, że w świetle kryzysu gospodarczego, braku bezpieczeństwa żywnościowego i pandemii COVID-19 należy pilnie usunąć wszystkie przeszkody w udzielaniu pomocy humanitarnej, w tym przeszkody spowodowane sankcjami, przewidującymi nadmiernie uciążliwe procedury wyłączeń ze względów humanitarnych, w celu zapewnienia dostępu do żywności, podstawowych środków opieki zdrowotnej i wsparcia medycznego związanego z COVID-19; wzywa w związku z tym UE do ścisłej współpracy z nową administracją USA; wzywa do pilnego przywrócenia na okres co najmniej dwunastu miesięcy transgranicznego mechanizmu pomocy humanitarnej zarządzanego przez Radę Bezpieczeństwa ONZ, w tym transgranicznego dostępu przez Bab al-Hawę; potępia stałe korzystanie przez Rosję z prawa weta w celu podważania mandatu w zakresie pomocy transgranicznej; wzywa ESDZ do wspierania humanitarnych organizacji pozarządowych w stawianiu czoła wyzwaniom finansowym oraz do zbadania możliwości utworzenia specjalnego mechanizmu przekazywania pomocy humanitarnej dla partnerów w Syrii w celu ułatwienia bezpośredniego przekazywania funduszy humanitarnych, w tym poprzez wspieranie spotkań na szczeblu państwowym i unijnym między organami regulacyjnymi ds. usług finansowych, bankami, organizacjami pozarządowymi i ministerstwami spraw zagranicznych;
13. jest szczególnie zaniepokojony licznymi stojącymi przed Syryjczykami – zwłaszcza wysiedlonymi – trudnościami w uzyskaniu podstawowych dokumentów cywilnych, w tym dokumentów tożsamości, aktów urodzenia, aktów małżeństwa lub zgonu oraz ewidencji majątku, które to trudności uniemożliwiają im dostęp do podstawowych usług, takich jak opieka zdrowotna, edukacja i pomoc humanitarna; zdecydowanie potępia trudności, z jakimi borykają się syryjskie kobiety przy rejestracji dzieci, ponieważ syryjskie obywatelstwo przyznaje się dziecku za pośrednictwem ojca;
14. jest zaniepokojony brakiem bezpieczeństwa mieszkań, gruntów i praw własności dla Syryjczyków w połączeniu z niepokojącym przyjmowaniem od 2011 r. przepisów, strategii politycznych i praktyk, w tym ostatniej zmiany ustawodawczej wprowadzonej przez rząd, nakładającej karę grzywny w wysokości 8000 USD lub utraty własności na osoby, które nie odbyły służby wojskowej przed ukończeniem 43 roku życia;
15. jest zbulwersowany warunkami panującymi w obozach detencyjnych Al-Hol i Roj; w wyniku pożaru w obozie Al-Hol w dniu 27 lutego 2021 r. zginęło co najmniej troje

dzieci, a kolejnych 20 zostało rannych; wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją humanitarną w obozie Al-Hol; jest głęboko zaniepokojony zupełnym brakiem bezpieczeństwa, z jakim zmagają się mieszkańcy obozu, i wyraża zaniepokojenie zabójstwem w dniu 24 lutego 2021 r. pracownika Lekarzy bez Granic oraz zabójstwem 20 osób w styczniu 2021 r.; podkreśla, że zatrzymanie nigdy nie jest dla dobra dziecka oraz że dzieci nie powinny być przetrzymywane wyłącznie na podstawie podejrzeń o więzi rodzinne z ugrupowaniami zbrojnymi lub o przynależność członków rodziny do ugrupowań zbrojnych; z zadowoleniem przyjmuje pierwszy krok w tym kierunku, jakim jest decyzja belgijskiego rządu o niezwłocznej repatriacji belgijskich dzieci w wieku 12 lat lub młodszych, a także – na podstawie indywidualnej oceny – dzieci powyżej 12. roku życia oraz ich matek; oczekuje szybkiego wdrożenia tej decyzji; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym operacje repatriacyjne zorganizowane przez Finlandię i Niemcy w grudniu 2020 r.; wyraża ubolewanie z powodu niepodjęcia dotychczas działań przez państwa członkowskie UE oraz braku koordynacji na szczeblu UE;

16. wzywa państwa członkowskie UE do repatriacji wszystkich swoich obywateli, wszczęcia dochodzeń i ścigania osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa, zgodnie z międzynarodowymi standardami rzetelnego procesu sądowego; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia osobom powracającym, w tym licznym dzieciom, odpowiednich usług rehabilitacyjnych i reintegracyjnych;
17. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie UE do bieżącej pomocy humanitarnej dla krajów sąsiadujących z Syrią, które przyjęły miliony uchodźców; ponadto wzywa UE do dalszego wspierania Agencji Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie i szczególnie narażonej społeczności uchodźców palestyńskich z Syrii; wzywa jednak państwa członkowskie do dużo większego zaangażowania w ramach podziału odpowiedzialności, co pozwoli uchodźcom uciekającym z ogarniętych wojną terenów Syrii znaleźć ochronę w państwach, które nie leżą w bezpośrednim sąsiedztwie, dzięki relokacji, programom humanitarnego przyjmowania uchodźców, uproszczonym procedurom łączenia rodzin lub bardziej elastycznym przepisom wizowym; przypomina, że aby zapewnić trwałe rozwiązania dla wysiedleńców, wystarczające długoterminowe finansowanie i programowanie ma podstawowe znaczenie dla wspierania osób wewnątrznie przesiedlonych i uchodźców poza cyklem programu humanitarnego;
18. wzywa UE i jej państwa członkowskie do ścisłego przestrzegania zasady non-refoulement i odrzuca koncepcję „bezpiecznych stref” wzdłuż granicy w północno-wschodniej Syrii; podkreśla, że wszelkie przymusowe przenoszenie syryjskich uchodźców lub przesiedleńców wewnętrznych na ten obszar oraz wszelkie działania mające na celu czystki etniczne stanowiłyby poważne naruszenie art. 3 europejskiej konwencji praw człowieka, międzynarodowego prawa uchodźczego i prawa humanitarnego, co może stanowić zbrodnię przeciwko ludzkości lub ludobójstwo; nalega, by UE nie udzielała takim obszarom żadnej pomocy stabilizacyjnej ani rozwojowej; przypomina, że zgodność z zasadą non-refoulement wymaga we wszystkich przypadkach, aby każdy powrót uchodźców był bezpieczny, dobrowolny i godny, a jednocześnie zauważa, że obecne okoliczności zdecydowanie uniemożliwiają takie przemieszczanie; jest w związku z tym zbulwersowany niedawną decyzją duńskiej komisji odwoławczej ds. uchodźców o utrzymaniu w mocy decyzji o nieprzedłużeniu zezwoleń na pobyt kilku uchodźcom z południowego regionu Syrii Rif Dimashq i

przypomina, że Dania jest jedynym państwem członkowskim UE, które od 2019 r. odmawia przedłużania zezwoleń na pobyt dla obywateli Syrii lub wręcz cofa takie zezwolenia;

19. wzywa państwa członkowskie do przyjęcia pragmatycznego podejścia i do ponownego rozważenia kryteriów łączenia rodzin, ponieważ uzyskanie wymaganych świadectw językowych jest prawie niemożliwe, gdyż wiąże się z koniecznością podróży do Libanu lub Iraku w czasach obecnej pandemii, kiedy przekraczanie granic jest poważnie ograniczone, a podróż taka stanowi dodatkowe zagrożenie;
20. wzywa władze tureckie do powstrzymania się od przenoszenia obywateli syryjskich z okupowanych terenów w północno-wschodniej Syrii oraz przetrzymywania i ścigania ich w Turcji, a także do natychmiastowego umożliwienia wszystkim zatrzymanym przebywającym w tureckich aresztach kontaktu z rodzinami, zarówno w Turcji, jak i poza tym krajem; wzywa do natychmiastowego odesłania wszystkich syryjskich więźniów, którzy zostali przewiezieni do Turcji, na okupowane terytoria w Syrii;
21. zdecydowanie potępia bezkarność sprawców poważnych przestępstw w Syrii; uważa, że brak rozliczania za zbrodnie sprzyja kolejnym okrucieństwom oraz potęguje cierpienie ofiar; nalega w związku z tym na konieczność pociągnięcia wszystkich sprawców do odpowiedzialności oraz zapewnienia odszkodowań dla ofiar; podkreśla, że wprowadzenie środków sprawiedliwości naprawczej w odniesieniu do osób zaginionych lub arbitralnie zatrzymanych, wsparcie dla rodzin, demobilizacja dzieci-bojowników, zapewnienie całościowego wsparcia psychospołecznego, w szczególności dla dzieci i ofiar przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć, a także zachowanie i przywrócenie niezbędnej dokumentacji cywilnej nie mogą czekać do zakończenia konfliktu; wzywa w związku z tym UE i jej państwa członkowskie do zwiększenia wsparcia dla procesów prowadzonych przez reprezentatywne grupy Syryjczyków;
22. nalega, aby UE podjęła więcej działań w tej dziedzinie, w tym poprzez przyjęcie unijnej strategii dotyczącej odpowiedzialności za akty okrucieństwa popełnione w Syrii, która odzwierciedlałaby również ważną rolę państw członkowskich w tym zakresie; wzywa wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela i komisarza UE do spraw wymiaru sprawiedliwości do podjęcia proaktywnej roli w tej kwestii, zwłaszcza w odniesieniu do budowania zdolności państw członkowskich i państw spoza UE do stosowania zasady jurysdykcji uniwersalnej w ich krajowych systemach prawnych; zachęca państwa członkowskie do poparcia decyzji Niderlandów o ściganiu Syrii za uchybienia w odniesieniu do Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zakazu stosowania tortur z myślą o wniesieniu sprawy do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości; ponawia swój apel do UE i jej państw członkowskich o podjęcie stałych działań na rzecz utworzenia trybunału ds. zbrodni wojennych w Syrii w oczekiwaniu na skuteczne skierowanie sprawy do Międzynarodowego Trybunału Karnego; wzywa państwa członkowskie do rozszerzenia niezbędnego wsparcia IHIM; wzywa państwa członkowskie do podjęcia wszelkich niezbędnych działań, aby pociągnąć do odpowiedzialności wszystkich domniemyanych sprawców z zadowoleniem przyjmuje skuteczne działania na rzecz wymierzania sprawiedliwości w oparciu o zasadę jurysdykcji uniwersalnej w Niemczech, Szwecji, Francji i Austrii; zachęca wszystkie państwa członkowskie do wzmocnienia krajowych ram prawnych w

zakresie ścigania zbrodni masowych oraz do wspierania i kontynuowania podobnych działań w celu postawienia przed sądem osób, którym zarzuca się odpowiedzialność za zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości, zgodnie z prawem krajowym, oraz do prowadzenia dochodzeń i ścigania obywateli UE odpowiedzialnych za zbrodnie okrucieństwa w Syrii; w tym kontekście zdecydowanie zaleca, aby w procesach wszczynanych w UE wobec osób odpowiedzialnych za zbrodnie popełnione w konflikcie syryjskim zagwarantowano ofiarom możliwość bezpiecznego składania zeznań podczas postępowania sądowego, najlepiej osobiście lub ewentualnie za pośrednictwem łącza wideo, oraz aby miały one możliwość śledzenia przebiegu postępowania sądowego;

23. wyraża zaniepokojenie i potępia przypadki nękania ze względów politycznych oraz coraz częstsze systematyczne zastraszanie i międzynarodowe represje wobec obywateli syryjskich w diasporach, takich jak krytycy rządu i obrońcy praw człowieka; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia wszechstronnego bezpieczeństwa uchodźców oraz do proaktywnego zajęcia się represjami transgranicznymi;
24. wzywa członków globalnej koalicji przeciwko Daisz do priorytetowego potraktowania działań zmierzających do ustalenia losów osób porwanych przez Daisz, w tym przez wspieranie utworzenia scentralizowanego organu cywilnego lub punktu kontaktowego z zespołem w obszarze kontroli każdego organu w celu rejestrowania przypadków osób zaginionych przetrzymywanych przez Daisz, oraz do koordynowania gromadzenia informacji na temat zaginięć z innymi organami w Syrii;
25. wzywa wszystkie państwa członkowskie do zapewnienia pełnej zgodności z decyzją Rady 2013/255/WPZiB dotyczącą środków ograniczających skierowanych przeciwko Syrii⁷, a w szczególności do zamrożenia aktywów osób w niej wymienionych i ograniczeń wjazdu dla osób czerpiących korzyści z reżimu w Syrii lub wspierających ten reżim; wzywa UE i jej państwa członkowskie do rozszerzenia wykazu osób podlegających ukierunkowanym sankcjom o nazwiska dowódców cywilnych i wojskowych, którzy są z dużym prawdopodobieństwem zamieszani w zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości i inne poważne naruszenia popełnione w północno-zachodniej Syrii, również w przypadku odpowiedzialności dowódczej; ponownie podkreśla znaczenie dopilnowania, by unijne środki ograniczające wobec Syrii konsekwentnie uwzględniały wyłączenia ze względów humanitarnych lub wyraźnie wyłączały działalność humanitarną ze swojego zakresu, aby zagwarantować, że środki te są zgodne ze zobowiązaniami państw wynikającymi z międzynarodowego prawa humanitarnego;
26. jest zbulwersowany ilością wyprodukowanej w UE broni i amunicji, która znalazła się w rękach Daisz w Syrii i w Iraku; zwraca uwagę na fakt, że Bułgaria i Rumunia nie zastosowały się w sposób skuteczny do wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB w sprawie wywozu broni, jeśli chodzi o dalsze transfery, które naruszają certyfikaty użytkownika końcowego; apeluje do wszystkich państw członkowskich, aby odmawiały podobnych transferów w przyszłości, w szczególności do USA i Arabii Saudyjskiej, i wzywa ESDZ i państwa członkowskie, w szczególności Bułgarię i Rumunię, do

⁷ Dz.U. L 147 z 1.6.2013, s. 14.

wyjaśnienia, w kontekście Grupy Roboczej ds. Wywozu Broni Konwencjonalnej (COARM), ale także publicznie w Podkomisji Bezpieczeństwa i Obrony (SEDE), jakie kroki zostały podjęte w tej sprawie; wzywa ESDZ do zajęcia się wieloma przypadkami ujawnionymi w niedawnym sprawozdaniu Conflict Armament Research oraz do zbadania bardziej skutecznych metod oceny ryzyka przenikania broni w ramach COARM i innych odpowiednich forów, w tym wprowadzenia w ramach procesu przeglądu obowiązku odmawiania przez państwa członkowskie wydawania zezwolenia na wywóz, jeżeli istnieje wyraźne ryzyko wykorzystania technologii wojskowej lub sprzętu do wywozu niezgodnie z przeznaczeniem; wzywa do wszczęcia dochodzenia w tej sprawie;

27. jest poważnie zaniepokojony utrzymującym się brakiem wiadomości o zaginionej obrończyni praw człowieka i laureatce Nagrody im. Sacharowa Razan Zaitouneh, która najprawdopodobniej została uprowadzona w grudniu 2013 r. w Dumie przez ugrupowanie zbrojne Dżajsz al-Islam; apeluje o utworzenie unijnej międzyinstytucjonalnej grupy zadaniowej w celu koordynacji i zintensyfikowania wysiłków zmierzających do ustalenia miejsca jej pobytu i zapewnienia jej uwolnienia;
28. przypomina, że wszelkie środki podejmowane w celu zwalczania Daisz i innych ugrupowań terrorystycznych figurujących w wykazie Rady Bezpieczeństwa ONZ muszą być ściśle zgodne z przepisami prawa międzynarodowego; potępia trwające interwencje wojskowe prowadzone przez państwa trzecie, w tym USA i Izrael, i wzywa państwa członkowskie i ich sojuszników, w szczególności USA, do zapewnienia przejrzystości, rozliczalności i pełnego przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego i praw człowieka w ramach ich udziału w działaniach koalicji międzynarodowej oraz w ich współpracy wojskowej ze stronami konfliktu;
29. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, specjalnemu wysłannikowi ONZ i Ligi Państw Arabskich do Syrii, członkom Międzynarodowej Grupy Wsparcia Syrii oraz stronom zaangażowanym w konflikt w Syrii.